

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 452/2017
05.04.2018. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића као председника већа, судије Бранка Станића и судије Гордане Ајншпилер-Поповић, као чланова већа, у парници тужиоца РЕПУБЛИКА СРБИЈА коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, против тужених: 1) „АА“ из ...; 2) „ББ“ из ... и 3) „ВВ“ у стечају, коју заступа стечајни управник Агенција за осигурање депозита, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца Републике Србије која је изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4270/16 од 09.03.2017. године, донео је у седници већа одржаној дана 05.04.2018. године, следеће

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Привредног апелационог суда Пж 4270/16 од 09.03.2017. године и пресуда Привредног суда у Лесковцу П број 13/2016 од 10.02.2015. године у ставу II и ставу III изреке и предмет **СЕ ВРАЋА** у том делу првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Лесковцу П број 13/2016 од 10.02.2016. године у ставу I изреке одбачена је тужба тужиоца „ВВ“ у стечају из ... према туженима: 1) „АА“ ... и „ББ“ ..., којим је тражио да се одбије његов захтев којим би се утврдило потраживање према туженима у висини од 1.137.764,15 еура са каматом од 5,9% на годишњем нивоу почев од 01.01.2008. па до исплате, као недопуштена. Ставом II изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца Република Србија по тужби за главно мешање којим је тражио да се утврди према туженима „АА“ ..., „ББ“ ... и „ВВ“ у стечају из ... да има потраживање у укупном износу од 128.102.790,00 динара од чега на име главног дуга 101.409.30,00 динара и на име камате 26.693.483,00 динара што су тужени дужни признати. Ставом III изреке је одлучено да свака страна сноси своје трошкове.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 4270/16 од 09.03.2017. године одбијена је жалба тужиоца по тужби за главно мешање - Република Србија, као неоснована и потврђена пресуда Привредног суда у Лесковцу П број 13/2016 од 10.02.2015. године у ставу II и ставу III изреке. Одбијен је захтев тужиоца по тужби за главно мешање и за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против пресуде Привредног апелационог суда Пж 4270/16 од 09.03.2017. године, законски заступник тужиоца Републике Србије по тужби за главно мешање у овој правној ствари, изјавио је ревизију због битне повреде одредаба Закона о парничном поступку учињених пред првостепеним и другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

У одговору на ревизију првотужени је оспорио у целини наводе из ревизије и предложио Врховном касационом суду да исту одбије као неосновану.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 399. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09) а у вези са одредбом члана 506. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 - ступио на снагу 01.02.2012. године) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

Поступак у овој правној ствари је најпре вођен по тужби тужиоца „ВВ“ у стечају, против тужених Компаније „АА“ из ...; „ГГ“ из ...; „ББ“ из ...; „ДД“ из ... и Ветеринарске станице „ЂЂ“ из ..., ради утврђења да су туженици солидарно одговорни и обавезни да јој врате износ од 3.025.629,59 француских франака. У међувремену над туженим „ГГ“ из ... и Ветеринарска станица из ... је отворен стечајни поступак, па у односу на њих поступак прекинут, тако да се сада по тужби за главно мешање, поступак води само у односу на тужене АА из ... и ББ из ... и ВВ у стечају из ... .

Према утврђеном чињеничном стању „ВВ“ из ... је 17.09.1990. године са „ЕЕ“ из ... закључила уговор о регулисању међусобних односа по основу издавања две гаранције по иностраном кредиту, на укупан износ од 3.025.629,53 француских франака. Кредит је одобрен у циљу набавке расне приплодне стоке француског испоручиоца. Након потписивања уговора, престало је да постоји предузеће ЕЕ, услед поделе на више предузећа, који су као тужени (правни следбеници) означени у тужби тужиоца тада ВВ. Дужник по иностраном кредиту платио је инокредитору само део дуга и то на име припадајуће камате за 1991. годину, док је преостали део обавеза остао неизмирен због уведених санкција Савета безбедности Уједињених Нација. Враћање обавеза према повериоцима Париског и Лондонског клуба, регулисано је усаглашеним записником о консолидацији дуга СРЈ, Законом о регулисању односа између СРЈ и правних лица и банака са територије СРЈ који су првобитни дужници или гаранти према повериоцима Париског и Лондонског клуба.

Законом о регулисању односа Републике Србије и банака у стечају по основу прузетих иностраних кредита односно зајмова, који је ступио на снагу 01.07.2005. године, Република Србија је преузела или ће преузети обавезе по основу иностраних кредита, односно зајмова према повериоцима Париског и Лондонског клуба. На тај начин Република Србија постаје поверилац према свим крајњим дужницима - правним лицима и банкама у стечају који су били дужници или гаранти према иностраним повериоцима а банке се као оригинални дужници или гаранти ослобађају те обавезе према иностраним повериоцима, док се крајњи дужници - правна лица ослобађају своје обавезе према банкама, али ступају у обавезу према Републици Србији.

Како се у конкретном случају ради о потраживању које спада у потраживање Париског клуба у смислу одредбе члана 3. став 1. Закона о регулисању односа између СРЈ и правних лица и банака са територије СРЈ који су првобитни дужници или гаранти према повериоцима Париског и Лондонског клуба, јер је тужена „ВВ“ била гарант према иностраном повериоцу, тужилац Република Србија је активно легитимисана у овој правној ствари, како су то правилно закључили нижестепени судови.

Међутим, нижестепени судови су закључили да тужилац Република Србија није предложила доказе о висини свог потраживања, односно колико износи стварна обавеза која је предмет спора. Зато су применом правила о терету доказивања из одредбе члана 220-223. Закона о парничном поступку одбили тужбени захтев.

Према оцени Врховног касационог суда, основано се у ревизији тужиоца истиче да је побијана пресуда донета погрешном применом материјалног права, што има за последицу да чињенично стање није у потпуности утврђено. Из списка предмета се види да је још пре подношења тужбе за главно мешање, изведен доказ вештачења од стране вештака економско финансијске струке. У налазу је наведен износ дуга по гаранцијама банке, који се односи на тужбени захтев. Из списка предмета се види да је приговор на налаз истакао само првотужени „АА“ из ... . Од дана вештачења, па до дана подношења тужбе за главно мешање, у списима предмета нема података да је дошло до промена у смислу да је дуг престао да постоји. У парницу је ступила Република Србија тужбом за главно мешање, на основу Закона о регулисању односа Републике Србије и банака у стечају по основу иностраних кредита. По овом закону Република Србија само ступа на место банака у стечају. То значи да су нижестепени судови у циљу утврђивања висине потраживања морали ценити доказе који су предложени и изведени током поступка и пре подношења тужбе за главно мешање, а који се односе на висину потраживања. То је пре свега доказ вештачења од стране вештака економско-финансијске струке.

Стога је погрешан закључак другостепеног суда да се тужилац у конкретном случају не може позивати на доказе који су предложени и изведени у време док он није био учесник у спору, па потом применом правила о терету доказивања одбити захтев.

Како је због погрешне примене материјалног права чињенично стање непотпуно утврђено а због тога нема услова за преиначење побијане пресуде, Врховни касациони суд је на основу процесних овлашћења из одредбе члана 407. став 2. Закона о парничном поступку укинуо побијану пресуду. У поновном поступку првостепени суд ће имајући у виду примедбе садржане у овом решењу, утврдити све релевантне чињенице на основу којих ће донети одлуку у погледу основа и висине потраживања.

**Председник већа - судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић